

*Het meisje
dat de maan
dronk*

Kelly Barnhill

Vertaald door H.C. Kaspersma

Leopold / Amsterdam

1.

Waarin een verhaal wordt verteld

Ja.

Er woont een heks in het bos. Die woont er al sinds mensenheugenis.

Wil je nu eens ophouden met dat gewiebel? Bij alle sterren! Ik heb nog nooit zo'n druk kind meegemaakt.

Nee, lieverd, ik heb haar nooit gezien. Dat heeft niemand. Al een eeuwigheid niet. We hebben maatregelen getroffen zodat we haar nooit zullen zien.

Verschrikkelijke maatregelen.

Laat het me niet zeggen. Je weet het trouwens al.

Och, ik weet het niet, schat. Niemand weet waarom ze kinderen wil hebben. We weten niet waarom ze eist dat het altijd de laatstgeborene moet zijn. Het is niet zo dat we het gewoon aan haar kunnen vragen. Niemand heeft haar gezien. We zorgen er wel voor dat niemand haar ziet.

Natuurlijk bestaat ze. Wat een vraag! Kijk maar naar het bos! Zo gevaarlijk! Overal giftige dampen en poelen van drijfzand en kokende geisers en

verschrikkelijke gevaren. Denk je dat die toevallig zo zijn ontstaan? Kolder! Het was de Heks, en als we niet doen wat ze zegt, wie weet wat er dan met ons gebeurt?

Wil je echt dat ik dat uitleg?

Dat doe ik liever niet.

O, stil maar, huil maar niet. De Raad der Ouderlingen komt jou toch niet halen, of wel soms? Jij bent veel te oud.

Van onze familie?

Ja, lieveling. Al heel lang geleden. Voordat jij werd geboren. Hij was een prachtig jongetje.

En nu je eten opeten en aan je taakjes beginnen. We moeten morgenochtend allemaal vroeg opstaan. De Dag van het Offer breekt weldra aan en we moeten allemaal aanwezig zijn om het kindje te bedanken dat ons het komende jaar gaat redden.

Je broer? Hoe had ik voor hem kunnen vechten? Als ik dat had gedaan, had de Heks ons allemaal gedood, en waar waren we dan gebleven? Eén iemand opofferen, of iedereen opofferen. Zo gaat het nu eenmaal in de wereld. Al zouden we het proberen, er valt niets aan te veranderen.

Genoeg gevraagd. Wegwezen nu. Onnozel kind.

2.

Waarin een onfortuinlijke vrouw gek wordt

Opperouderling Gerland nam die ochtend de tijd. De Dag van het Offer vond per slot van rekening maar één keer per jaar plaats, en hij wilde er graag piekfijn uitzien tijdens de sobere processie naar het vervloekte huis, en op de sombere terugweg. Hij moedigde de andere Ouderlingen aan om hetzelfde te doen. Ze moesten de inwoners geven waar ze recht op hadden.

Zorgvuldig veegde hij wat rouge op zijn uitgezakte wangen en tekende met kohlpotlood dikke lijnen rond zijn ogen. Hij inspecteerde zijn tanden in de spiegel, en keek of er geen restjes tussen zaten. Hij hield van die spiegel. Het was de enige in het Protectoraat. Niets deed Gerland meer plezier dan iets te hebben dat niemand anders had. Hij vond het fijn om speciaal te zijn.

De Opperouderling bezat veel unieke dingen. Dat was een van de voordelen van zijn baan.

Het Protectoraat – door sommigen ook wel de Stad van de Verdrietigen genoemd – grensde aan de ene kant aan een verraderlijk bos en aan de andere kant aan een gigantisch moeras. De meeste mensen in het Protectoraat verdienden de kost in het Moeras. Moeders vertelden hun kinderen dat hun toekomst lag in het Moeras. Die toekomst stelde niet zoveel voor, dat snap je, maar het was beter dan niets. Het Moeras zat vol met zirinescheuten in de lente en zirinebloemen in de zomer en zirineknollen in de herfst. Bovendien was er een breed scala aan medicinale en mogelijk magische planten te vinden die geogst, geprepareerd en verkocht konden worden aan de handelaren aan de andere kant van het bos, die op hun beurt het moerasfruit naar de Vrije Steden vervoerden, heel ver weg. Het bos zelf was verschrikkelijk gevaarlijk, en alleen door het Pad te volgen raakte je de weg niet kwijt.

En het Pad was van de Ouderlingen.

Waarmee je kunt stellen dat het Pad van Opperouderling Gerland was, en dat de andere Ouderlingen een klein deel van de opbrengst kregen. De Ouderlingen bezaten ook het Moeras. En de boomgaarden. En de huizen. En de marktpleinen. Zelfs de tuintjes.

Hierdoor maakten de gezinnen in het Protectoraat hun schoenen van riet. Hierdoor gaven ze, in tijden van schaarste, hun kinderen de dikke, voedzame bouillon van het Moeras te eten, in de hoop dat het Moeras hen sterk zou maken.

Hierdoor werden de Ouderlingen en hun gezinnen groot en sterk en kregen ze een blosje op hun wangen van al het biefstuk, boter en bier.

Er werd op de deur geklopt.

‘Kom binnen,’ mompelde Opperouderling Gerland terwijl hij de stof van zijn gewaad gladstreek.

Het was Anteen. Zijn neefje. Een Ouderling-in-Opleiding, maar alleen

omdat Gerland dat in een vlaag van verstandsverbijstering had beloofd aan de idiote moeder van de jongen. Maar dat was niet aardig. Anteen was een prima jongeman van bijna dertien. Hij was een harde werker en leerde snel. Hij kon goed rekenen, was handig en kon in een handomdraai een comfortabele bank maken voor een vermoeide Ouderling. En Gerland kon het niet helpen, hij was erg op de jongen gesteld geraakt.

Maar.

Anteen had grootse ideeën. Gevaarlijke gedachten. En hij stelde vragen. Gerland fronste. Anteen was... hoe moest hij dit zeggen? Te gretig. Als dit zo doorging, moest hij aangepakt worden, familie of niet. De gedachte daaraan drukte als een steen op Gerlands borst.

‘OOM GERLAND!’ Anteen blies zijn oom bijna omver met zijn onuitstaanbare enthousiasme.

‘Kalm aan, jongen!’ snauwde de Ouderling. ‘Dit is een plechtige gelegenheid!’

De jongen werd zichtbaar rustiger en sloeg zijn gretige hondenogen neer. Gerland onderdrukte de neiging om hem zachte klopjes op zijn hoofd te geven. ‘Ik ben hierheen gestuurd,’ ging Anteen verder met een zo zacht mogelijke stem, ‘om u te vertellen dat de andere Ouderlingen klaar zijn. En dat alle inwoners klaarstaan langs de route. Iedereen heeft zich gemeld.’

‘Iedereen? Niemand heeft het laten afweten?’

‘Na vorig jaar betwijfel ik of er ooit nog mensen zullen zijn die dat doen.’

‘Jammer.’ Gerland keek weer in zijn spiegel, werkte zijn rouge even bij. Hij genoot ervan om de inwoners van het Protectoraat eens in de zoveel tijd een lesje te leren. Dat verduidelijkte de boel. Hij klopte op de uitgezakte huid onder zijn kin en fronste zijn wenkbrauwen. ‘Wel, neefje,’ zei hij met een zwieper van zijn gewaad. Het had hem meer dan tien jaar ge-

kost om die zwieper te perfectioneren. 'Laten we gaan. Die baby gaat zich tenslotte niet zelf opofferen.' En hij stapte parmantig de straat op met een struikelende Anteen in zijn kielzog.

Normaal gesproken verliep de Dag van het Offer met alle pracht en plechtstatigheid die erbij hoorden. De kinderen werden zonder tegenstribbelen afgestaan. Hun verdoofde familieleden rouwden in stilte, hun keukens waren afgeladen met stoofpotjes en voedzame maaltijden terwijl hun buren hen troostten met geruststellende omhelzingen om hun verlies te verzachten.

Normaal gesproken hield iedereen zich aan de regels.

Maar deze keer ging het anders.

Opperouderling Gerland perste zijn lippen afkeurend samen. Hij kon de moeder al horen krijsen, nog voor de stoet de straat in was geslagen. De inwoners werden onrustig.

Toen ze bij het huis van het gezin aankwamen, werd de Raad der Ouderlingen verrast door een verbazingwekkende verschijning. Een man met krassen op zijn gezicht, een opgezwollen onderlip en bloederige kale plekken op zijn schedel, daar waar zijn haar in bosjes uit was getrokken, deed de deur voor ze open. Hij probeerde te glimlachen, maar zijn tong schoot automatisch naar het gat in zijn gebit waar even daarvoor nog een tand had gezeten. Hij kneep zijn lippen samen en deed een poging tot buigen.

'Het spijt me, heren,' zei de man, waarschijnlijk de vader. 'Ik weet niet wat haar bezielt. Het is alsof ze gek is geworden.'

Toen de Ouderlingen het huis binnengingen zagen ze boven hen, schreeuwend en krijsend, een vrouw aan de plafondbalken hangen. Haar glanzend zwarte haar zwiepte rond haar hoofd, als een nest lange, krioel-

lende slangen. Ze blies en spuugde als een dier dat in een hoek gedreven werd. Met één arm en één been klemde ze zich aan een plafondbalk vast, terwijl ze een baby met haar andere arm stevig tegen haar borst hield.

‘GA WEG!’ schreeuwde ze. ‘Jullie mogen haar níét hebben. Ik spuug jullie in je gezicht en vervloek jullie namen. Verlaat mijn huis nu direct, of ik krab jullie de ogen uit en voer ze aan de kraaien!’

De Ouderlingen staarden haar met open mond aan. Ze konden het niet geloven. Niemand vocht om een verdoemd kind. Dat kón simpelweg niet.

Anteen was de enige die begon te huilen. Hij deed zijn best het verborgen te houden voor de volwassenen in het huis.

Gerland dacht snel na en toverde een vriendelijke uitdrukking op zijn pokdalige gezicht. Hij draaide zijn handpalmen naar de moeder om te laten zien dat hij haar niets aan wilde doen. Achter zijn glimlach knarste hij met zijn tanden. Al die aardigheid zou hem nog de das om doen.

‘Ach jij arme. Wij nemen haar helemaal niet mee,’ zei Gerland met zijn meest geduldige stem. ‘De Héks neemt haar mee. Wij doen alleen maar wat ons wordt opgedragen.’

De moeder stootte een keelklank uit, diep vanuit haar borst, als een boze beer.

Gerland legde zijn hand op de schouder van haar verwarde man en kneep er zachtjes in. ‘Het lijkt erop, beste kerel, dat je gelijk hebt: je vrouw is inderdaad gek geworden.’ Hij deed zijn best om zijn woede te verbergen. ‘Dat komt uiteraard niet vaak voor, maar het is eerder gebeurd. We moeten haar voorzichtig benaderen. Ze heeft zorg nodig, haar valt niets te verwijten.’

‘LEUGENAAR.’ De vrouw blies als een kat. Het kindje begon te huilen en de vrouw klom nog hoger, zette beide voeten op de balken die parallel aan elkaar lagen en drukte haar rug stevig tegen het schuine plafond. Ze

probeerde zichzelf in een positie te wurmen waarin ze buiten bereik bleef en de baby aan haar borst kon leggen. Het kindje werd direct weer rustig. ‘Als jullie haar meenemen,’ zei ze grommend, ‘zal ik haar vinden. Ik zal haar vinden en weer mee terugnemen. Zie me maar eens tegen te houden.’

‘En oog in oog met de Heks komen te staan?’ Gerland lachte. ‘Helemaal in je eentje? O, jij verloren ziel.’ Zijn stem klonk zoet als honing, maar zijn gezicht was als smeulend vuur. ‘Verdriet heeft je je verstand doen verliezen. De schok heeft je arme geest aan diggelen geslagen. Geeft niks. We zullen je beter maken, mijn beste, zo goed als we kunnen. Wachters!’

Hij knipte met zijn vingers, en gewapende wachters kwamen de kamer binnenrennen. Ze hoorden bij een speciale eenheid en waren, zoals altijd, ter beschikking gesteld door de Zusters van de Ster. Ze droegen een pijl-en-boog op hun rug en korte, scherpe zwaarden die in scheden aan hun riem hingen. Hun lange, gevlochten haar was om hun taille heen gewikkeld en stevig vastgebonden, een bewijs van jaren van bezinning en gevechtstrainingen op de hoogste verdieping van de Toren. Hun gezichten stonden onvermurwbaar, en de Ouderlingen gingen, ondanks hun macht en aanzien, meteen voor hen opzij. De Zusters waren een angstaanjagende eenheid. Met hen moest je niet sollen.

‘Verwijder het kind uit de greep van die gek en begeleid haar naar de Toren,’ beval Gerland. Hij keek naar de moeder op de plafondbalken, die plotseling erg bleek was geworden. ‘De Zusters van de Ster weten hoe ze met een gebroken geest om moeten gaan, mijn beste. Ik weet zeker dat het vrijwel geen pijn zal doen.’

De wachters waren efficiënt, beheerst en meedogenloos. De moeder maakte geen enkele kans. Binnen een paar tellen werd ze vastgebonden afgevoerd. Haar kreten echoden door het stille stadje en hielden abrupt op toen de grote houten deuren van de Toren achter haar dicht werden gegooid.

De baby echter, die inmiddels in de armen van Opperouderling Gerland lag, jammerde even en richtte daarna haar aandacht op het uitgezakte gezicht dat ze boven zich zag, vol bulten en rimpels en plooiën. Ze keek ernstig en onderzoekend, waardoor Gerland zijn ogen niet van haar kon afhouden. Ze had zwarte krullen en zwarte ogen. Een bijna lichtgevende huid, als gepolijste barnsteen. Midden op haar voorhoofd had ze een geboortevlek in de vorm van een halvemaan. De moeder had precies dezelfde geboortevlek. Volgens de overlevering waren zulke mensen speciaal. Gerland hield niet van de overlevering, en hij vond het al helemaal niet leuk als de inwoners van het Protectoraat het idee in hun hoofd kregen dat ze beter waren dan ze eigenlijk waren. Hij boog dichterbij haar toe en plooidde zijn wenkbrauwen. De baby stak haar tong uit.

Verachtelijk kind, dacht Gerland.

‘Heren,’ zei hij zo plechtig mogelijk, ‘de tijd is aangebroken.’ De baby koos net dat moment om een grote, warme, natte plek op de voorkant van Gerlands gewaad achter te laten. Hij deed alsof hij het niet merkte, maar vanbinnen kookte hij van woede.

Ze had het expres gedaan. Dat wist hij zeker. Wat een walgelijke baby.

De stoet bewoog zich voort zoals gewoonlijk; somber, traag en ondraaglijk moeizaam. Gerland had het gevoel gek te worden van ongeduld. Maar toen de poorten van het Protectoraat eenmaal achter hen gesloten waren en de inwoners met hun trieste mormels van kinderen naar hun saaie huisjes terugkeerden, versnelden de Ouderlingen hun pas.

‘Waarom rennen we, oom?’ vroeg Anteen.

‘Stil, jongen!’ siste Gerland. ‘En doorlopen!’

Niemand vond het leuk om in het bos te zijn, weg van het Pad. Zelfs Gerland niet. Het gebied net buiten de muren van het Protectoraat was nog veilig genoeg. In theorie. Maar iedereen kende wel iemand die per

ongeluk te ver was afgedwaald en in drijfzand terecht was gekomen. Of in een kokende modderpoel was gestapt, waardoor bijna zijn hele huid was verbrand. Of een greppel met giftige lucht in was gewandeld en nooit meer was teruggekeerd. Het bos was gevaarlijk.

Ze volgden een slingerpaadje naar de kleine open plek waar vijf oeroude bomen omheen stonden die de Dienstmaagden van de Heks werden genoemd. Of zes. Waren het er vroeger niet vijf? Gerland staarde naar de bomen, telde ze nogmaals en schudde zijn hoofd. Het waren er zes. Maakte ook niets uit. Het bos hield hem voor de gek. Die bomen waren tenslotte bijna net zo oud als de wereld zelf.

De open plek binnen de kring van bomen was mossig en zacht, en de Ouderlingen legden het kind daar neer, terwijl ze hun best deden niet naar haar te kijken. Ze hadden hun rug al naar de baby toegedraaid om zich weg te haasten toen het jongste lid zijn keel schraapte.

‘Dus. We laten haar hier gewoon achter?’ vroeg Anteen. ‘Is dat zoals het gaat?’

‘Ja, neefje,’ zei Gerland. ‘Dat is zoals het gaat.’ Hij voelde een plotselinge vermoeidheid op zijn schouders en doorgezakte ruggengraat drukken.

Anteen wreef in zijn nek, een nerveuze tic waar hij maar niet vanaf kon komen. ‘Moeten we niet wachten tot de Heks komt?’

De andere Ouderlingen hielden zich ongemakkelijk stil.

‘Wat zeg je nou?’ vroeg Ouderling Rasing, de meest afgetakelde Ouderling van de Raad, na een tijdje.

‘Nou, het is toch...’ Anteens stem werd zachter. ‘Het is toch verstandig om op de Heks te wachten?’ zei hij verlegen. ‘Wat zou er met ons gebeuren als wilde dieren haar eerst vinden en meeslepen?’

De andere Ouderlingen staarden met stijf op elkaar geklemde kaken naar de Opperouderling.

‘Dat, neefje,’ zei hij snel terwijl hij de jongen wegleidde, ‘is gelukkig nooit een probleem geweest.’

‘Maar...’ zei Anteen, en hij wreef nu zo hard in zijn nek dat er een rode plek ontstond.

‘Geen gemaar,’ zei Gerland met zijn hand stevig op de rug van de jongen. Met grote passen begon hij richting het platgetrapte paadje te lopen.

Een voor een volgden de Ouderlingen hen, en de baby bleef alleen achter.

Ze liepen weg terwijl ze wisten – iedereen wist het, behalve Anteen – dat het kindje ongetwijfeld door wilde dieren werd opgegeten.

Ze lieten haar achter en wisten dat er helemaal geen heks was. Er was nooit een heks geweest. Er was alleen een gevaarlijk bos en een enkel pad en een leven dat aan een zijden draadje hing. En daar genoten de Ouderlingen al generaties lang van. De Heks – dat wil zeggen, het geloof in haar bestaan – zorgde voor bange, onderworpen mensen. Ze waren zo verdrietig dat ze niet meer goed konden denken en voelen. Dat kwam de Ouderlingen goed uit, want op deze manier waren zij hen de baas. Onplezierig was het ook natuurlijk, maar daar was niks aan te doen.

Ze hoorden het kindje jammeren terwijl ze tussen de bomen door stampten, maar het gejammer werd al snel overstemd door het zuchten van het Moeras en het vogelgezag en het kraken van de bomen in het bos. En iedere Ouderling was er honderd procent zeker van dat het kindje de ochtend niet zou halen, en dat ze haar nooit meer zouden horen, nooit meer zouden zien, en nooit meer aan haar zouden denken.

Ze dachten dat ze voor eeuwig weg was.

Maar ze hadden het mis, helemaal mis.